

Průvodce devítkou

2023 - 2024

www.kampodevitce.cz

Průvodce devítkou 2023-2024

Právě se k vám dostala praktická brožura určená rodičům letošních devátáků i devátákům samotným.

Najdete v ní přehled důležitých informací, které se váží k období deváté třídy a dalšího studijního a profesního směřování po základní škole. Obsahuje harmonogram všech zásadních termínů, abyste se mohli již nyní zorientovat v tom, co a kdy vás čeká. V neposlední řadě zde najdete odkazy na užitečné webové stránky i rady a doporučení, která se vám mohou hodit. To vše na jednom místě.

PROSÍM POZOR!

Brožura byla psána v létě 2023 a obsahuje základní informace tak, jak byly platné v minulém školním roce. V současné době ale probíhá diskuze kolem návrhu MŠMT, který by měl systém podávání přihlášek i přijímacího řízení na SŠ upravit.

Lze proto očekávat různé změny, např. plánované zvýšení počtu podávaných přihlášek ze dvou na tři (toto by se nemělo týkat uměleckých škol, kde je třeba podat přihlášky už do konce listopadu). Návrhy těchto změn zde v Průvodci zmiňuji, ale nejsou zatím legislativně odsouhlasené.

Veškeré změny a úpravy samozřejmě sleduji a obsah Průvodce budu dle situace aktualizovat. V průběhu podzimu už tedy bude existovat více verzí Průvodce, které se mohou lišit - záleží, z jakého zdroje a kdy se k vám brožura dostane, a proto na to upozorňuji.

O aktuálních změnách se (stejně jako v minulých letech) dozvíte z newsletterů, které budu zasílat 2 x měsíčně od října až do přijímacích zkoušek. K odběru newsletterů se lze zaregistrovat zde registrace k zasílání.

Můžete samozřejmě také sami aktivně sledovat web kampodevitce.cz nebo stejnojmennou FB stránku, kde budu všechny důležité změny uvádět.

OBSAH

Kdo jsem a proč průvodce vznikl ...	3
Co vše vás v devítce čeká - rychlý přehled	4
Harmonogram (tabulka důležitých termínů)	7
Doplňující informace k tabulce důležitých termínů	8
Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností	9
Kde získat informace – kam se obrátit	12
Kdy a jak podat přihlášky	15
Specifika přijímaček na Gymnázia se sportovní přípravou	16
Umělecké školy s talentovou zkouškou	16
Školy s jednotnou přijímací zkouškou	18
Příprava na jednotnou přijímací zkoušku	20
Tři rady, jak zvládnout devítku v klidu	22
Další informace, pomoc a podpora v průběhu roku	24
Chcete být v pohodě a nic neprošvihnout?	25
Ať se vám daří – rozloučení	26

Kdo jsem a proč průvodce vznikl...

Jmenuji se Pavla Lopatková a jsem, mimo jiné, máma dvou dětí (dnes již vysokoškoláků), se kterými jsem v letech 2017 a 2019 jako rodič absolvovala období, které nyní čeká i vás, tedy devátý rok školní docházky.

Přiznám se, že to bylo celkem náročné období. Hlavně proto, že jsem (obzvláště u prvního dítěte) moc netušila, co nás čeká a kde hledat případnou pomoc nebo inspiraci při výběru střední školy. Kam vůbec po devítce dál pokračovat? Jaký obor a školu si vybrat, aby to byla ta správná volba? Kdy a jak podat přihlášku? A jak se dobře připravit na přijímací zkoušky? To jsou otázky, na které většina rodičů a deváťáků hledá odpověď.

Já jsem těch odpovědí a zkušeností nasbírala opravdu hodně a přišlo mi škoda, nechat si tohle "know how" i získané informace pro sebe. Navíc když jsem byla přesvědčená, že mohou usnadnit život těm, kdo mají „devítku“ a rozhodování teprve před sebou.

Proto jsem svoje zkušenosti a informace ještě spojila s tím, co jsem se o této oblasti dozvěděla v rámci studia kariérového poradenství na univerzitě a v r.2020 rozjela projekt poradenství pro deváťáky a jejich rodiče **Kam po devítce**.

Tehdy vznikla i první brožura pro rodiče deváťáků, kterou si během roku stáhlo skoro 6 tisíc lidí. Tím se potvrdilo mé přesvědčení, že o informace týkající se „devítky“, je zájem. To platí stále a vy tak nyní čtete už v pořadí čtvrtou verzi průvodce, tentokrát pro rok 2023-2024.

Ted' už tedy víte, kdo jsem a proč vlastně průvodce vznikl. Věřím, že v něm najdete hodně užitečných informací, rad i odkazů a díky nim budete během devítky i při výběru toho, KAM po devítce, klidnější a v rozhodování jistější.

Přeji vám všem úspěšné zvládnutí devítky!

Pavla Lopatková
pruvodce@kampodevitce.cz

Co vše vás v devítce čeká - přehled

Úplně na začátek vám předkládám přehled toho, na co během devítky pravděpodobně narazíte (možná ne na všechno, ale na většinu skoro určitě ano) nebo už jste možná narazili.

Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností

Rozhodování o tom kam po devítce pokračovat se vlastně **skládá ze dvou částí**.

Nejprve byste si měli určit směr - je potřeba vůbec vědět, jakým směrem se chce deváťák vydat. Co ho zajímá, ve kterých oblastech je silný a pro co má vloh i kde se mu třeba naopak tolik nedaří. Budete vybírat studium zakončené maturitou anebo spíš výučním listem? Anebo pomýšlíte na některou z uměleckých škol, kam je třeba složit talentové zkoušky?

Až budete mít jasno v otázce směru či oboru, pak se budete nejspíš rozhodovat pro konkrétní školy – obzvláště v případě, že pro daný směr se nabízí více možností (například v oblasti gymnázií, obchodních akademií, průmyslovek, ale i dalších).

Více k rozhodování a rozmýšlení na str. 9

Kde získat informace - kam se obrátit

Pro své rozhodování budete (rodiče i vaši deváťáci) potřebovat dostatek informací. Některé dostanete na své domovské základní škole, kde by vám měl pomoci především výchovný poradce. Hodně informací získáte i na specializovaných webech, mnohé z nich v této brožuře uvádím.

Pokud potřebujete pomoc s výběrem deváťákova „směřování“, pak je možné zkusit poradenství (včetně různých typů testů), které zdarma nabízí pedagogicko-psychologické poradny nebo Informační a poradenská střediska na Úřadech práce.

Pro získání informací o jednotlivých školách určitě doporučuji navštívit dny otevřených dveří. Většina škol je pořádá v několika termínech od října do února. Můžete také navštívit veletrhy a přehlídky středních škol. Pokud už se budete zajímat o konkrétní školu, tak důkladně prohlédněte její web a nebo si vyhledejte zprávy České školní inspekce.

Co je k nezaplacení, a co na internetu nenajdete, jsou osobní zkušenosti a názory. Myslím tím od lidí, které opravdu osobně znáte a důvěřujete jim. Samozřejmě je pravděpodobné, že má-li škola přehledné webové stránky s dostatkem informací, zajímavou prezentaci na burze či veletrhu škol a při dni otevřených dveří se vám ve škole věnují učitelé i tamní studenti, pak to bude asi dobrá volba.

Ale reference od někoho, kdo školu osobně zná, je opravdu nenahraditelná.

Více k získávání informací na str. 12

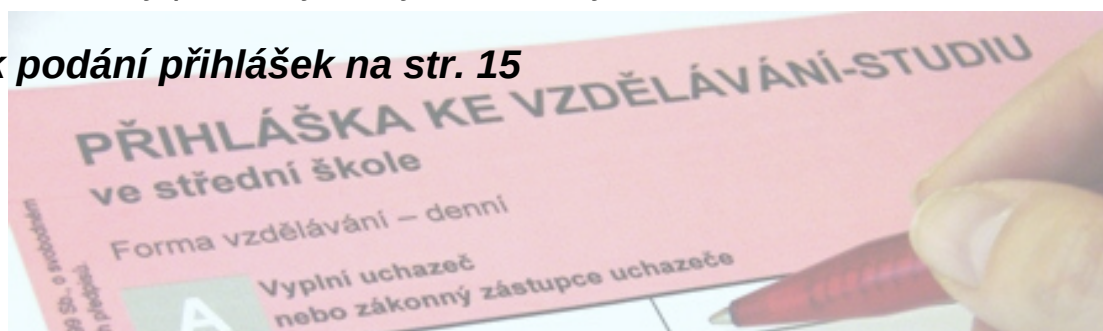
Kdy a jak podat přihlášky - POZOR, sledujte aktuální situaci

Přihlášky na školy s talentovou zkouškou musíte odevzdat už do konce listopadu. Pokud se hlásíte na školu bez talentové zkoušky, pak dosud platit termín do konce února.

Některé základní školy vychází rodičům a žákům vstříc a dodají jim přihlášky již předvyplněné osobními údaji žáka ze školní matriky, na jiných školách si i toto zajišťují rodiče sami.

V každém případě je na rodičích, aby škole sdělili (nebo do přihlášky vyplnili) správné obory škol, na které se žák hlásí. Dosud také platilo, že je zodpovědností žáků/rodičů, aby přihlášky na vybrané školy včas doručili.

Více k podání přihlášek na str. 15

Příprava na jednotnou přijímací zkoušku

Přípravě na jednotné přijímací zkoušky se v průběhu devítky v určité míře věnují učitelé asi na všech základních školách. Zeptejte se na své domovské škole, jak taková příprava vypadá právě u vás.

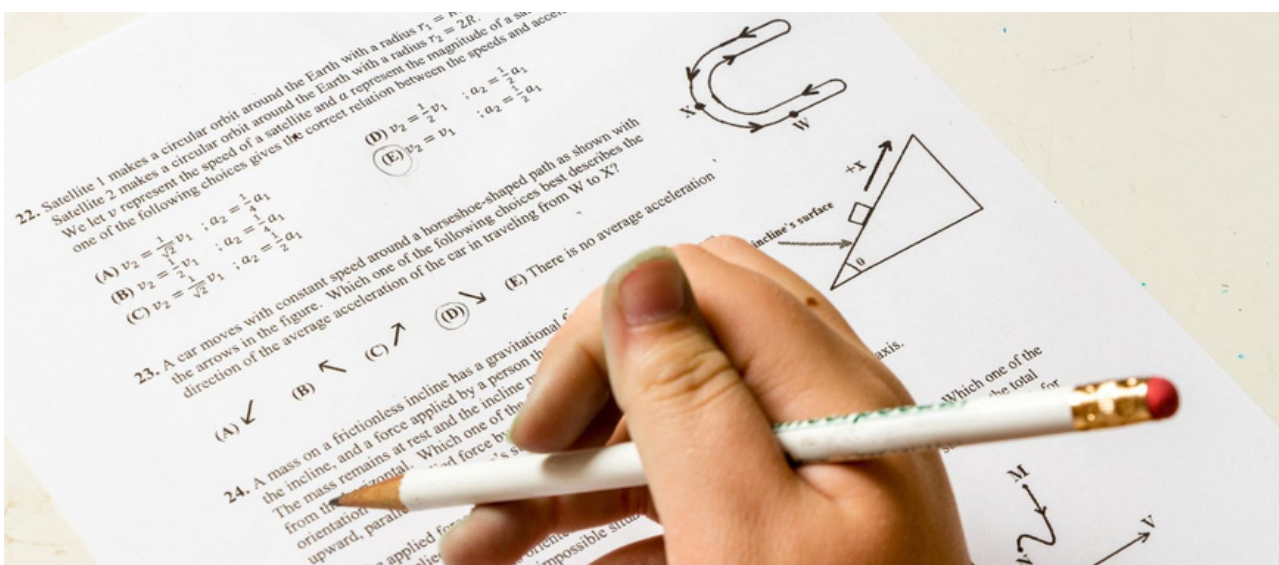
Mohou to být speciální domácí úkoly, procházení zadání zkoušek z minulých let, cvičné „písemky“ simulující průběh zkoušek, nabídka cvičných hodin pro zájemce mimo vyučování a další. Spolu se svým deváťákem posuďte, zda je tato příprava dostačující nebo zda věnujete čas, energii případně i finance ještě dalším možnostem.

Tou asi nejčastěji využívanou možností je procházení cvičných testů, které se dají stáhnout zdarma na internetu. (Pokud se vám nechce pátrat na internetu, tak přehled těchto odkazů můžete získat zde [Procvičování zdarma.](#))

Můžete využít i možnost soukromých hodin (nerada bych to označovala za doučování - většinou je to opravdu cílené procvičování toho, co se dá u přijímaček očekávat), přípravných kurzů naživo nebo on-line, „příjímaček na nečisto“ anebo jakoukoli kombinaci výše zmíněného.

Pro komplexní přípravu mohu doporučit osobně prověřenou společnost To dáš! <https://www.to-das.cz/>, která poskytuje nejen opravdu kvalitní služby, ale zároveň zde narazíte na tým přátelských a vstřícných profesionálů.

Více k přípravě na přijímačky na str. 20

HARMONOGRAM - tabulka důležitých termínů

termíny označené hvězdičkou zatím nejsou oficiální, sledujte informace z MŠMT, web nebo FB Kam po devítce

do 31. října	Ředitelé příslušných škol vyhlásí 1. kolo do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.
do 30. listopadu	Uchazeči odevzdají přihlášky do oborů vzdělání s talentovou zkouškou.
první polovina ledna	Talentové zkoušky do oboru vzdělání s talentovou zkouškou mimo Gymnázíí se sportovní přípravou.
od zač. ledna až do půlky února	Talentové zkoušky do oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou (viz níže).
druhá polovina ledna	Talentové zkoušky v konzervatořích.
pravděpodobně do 31. ledna	Ředitelé příslušných škol vyhlásí 1. kolo do oborů vzdělání bez talentové zkoušky i počty přijímaných žáků pro další rok.
pravděpodobně do 20. února	Odevzdání přihlášky ke vzdělávání na střední školy do oborů bez talentové zkoušky.
12. a 15. dubna	1. a 2. řádný termín centrálně zadávaných testů jednotné zkoušky pro čtyřleté obory vzdělání.
29. a 30. dubna	1. a 2. náhradní termín jednotné zkoušky – všechny obory vzdělání.

Více podrobností získáte na stránkách MŠMT <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Doplňující informace k tabulce důležitých termínů

Jednotná přijímací zkouška se nekoná při přijímacím řízení do oborů vzdělání se závěrečnou zkouškou, do oborů vzdělání s výučním listem, do oborů zkráceného studia a do oborů vzdělání středních škol skupiny 82 Umění a užité umění. Možnost konání školní přijímací zkoušky tím není dotčena, kromě oborů vzdělání v konzervatoři.

V případě oboru vzdělání Gymnázium se sportovní přípravou se talentová zkouška koná v pracovních dnech v lednu a únoru, tento obor však koná i jednotnou přijímací zkoušku v řádných termínech vypsanych MŠMT.

Podrobnější informace o přijímacím řízení na střední školy naleznete zde <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Jak už jsem zmiňovala v úvodu Průvodce, dají se v letošním školním roce očekávat různé změny, které se mohou dotknout i termínů. Návrhy změn jsou teprve v procesu zvažování, po kterém případně ještě musí projít schválením.

Berte, prosím, info v Průvodci jako obecně platné tak, jak tomu bylo v minulých letech a sledujte aktuální situaci nebo se přihlaste k odběru newsletterů <https://kampodevitce.cz/newslettery-registrace/>

Rozhodování, rozmýšlení, hledání možností

Někteří devátáci přesně ví, jaké je jejich budoucí „povolání snů“. Jim i jejich rodičům moc blahopřeji, protože už mají odpověď na velmi důležitou otázku a mohou se začít rovnou zabývat praktickým výběrem konkrétní školy.

Většina devátáků (a tím pádem i jejich rodičů) si ale v září ještě není vůbec jistá, kterým směrem se po základní škole chtějí vydat. Pokud patříte do této skupiny a potřebujete informace a pomoc s výběrem devátákovy „směřování“, pak byste ty základní informace, pomoc a podporu měli v první řadě dostat na své základní škole od **výchovného poradce a třídního učitele**.

Poradenské služby ve škole zajišťuje zpravidla výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být dále rozšířeno o činnost školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa.

Pokud nevíte, kde při svém rozhodování začít, můžete zkusit například **osobností testy** nebo **poradenské služby**. Obojí nabízí **zdarma pedagogicko-psychologické poradny** a často též **Informační a poradenská střediska Úřadu práce**. O obou možnostech píší **podrobněji dále na stránce 12**.

Existují i **specializované agentury či poradci**, kteří se vám budou také individuálně a důkladně věnovat a testy i poradenské pohovory s vámi udělají. Zde ale počítejte s tím, že se jedná o služby placené. Katalog kariérových poradců najdete např. zde <https://www.job-hub.cz/>, ale na internetu naleznete mnoho dalších kontaktů.

Poradenské služby, pokud je vede zkušený a šikovný profesionál, vám mohou velmi pomoci, protože opravdu dokáží odhalit žákův potenciál a jeho dovednosti či možnosti.

Pokud se týká testů, tady je podle mého dobře si uvědomit, že mohou být nápomocné, ale ne neomylné. Ať už je test jakkoli dobře propracovaný, vždy se může stát, že jeho výsledek bude nějak ovlivněn a zkreslen – třeba jen žakovou momentální náladou či indispozicí. Doporučuji tedy brát výsledky testů jako dobrou pomoc a informaci, ale ne jako dogma.

Pro ty deváťáky, kteří mají chuť se pustit do samostatného a systematického objevování toho, co by je v životě mohlo nejen živit ale i bavit, jsem sestavila příručku **Rozhoduj se, co chci v životě dělat.**

Najdete v ní **otázky k zamyšlení, úkoly k vypracování i několik technik** pro zjištění toho, co by v budoucnu mohlo být "to pravé". Příručka také poskytne množství tipů a témat ke společným rozhovorům o budoucnosti, ať už mezi žákem a rodiči nebo třeba i v rámci širší rodiny. Více info zde <https://kampodevitce.cz/prirucka-rozhoduj-se/>

Další možností, kterou můžete vyzkoušet, je **online aplikace "kariérová hra"**, v originále nazvaná **C-Game (Career Game)**. Tato hra, založená na Hollandově typologii osobnosti a pracovního prostředí, pomáhá žákům objevovat zábavnou formou jejich profesní orientaci. Více zjistíte zde <https://project.c-game.cz/cz/>

Hra byla vyvinuta v rámci projektu Erasmus+ a je tedy zdarma, otestovat si ji můžete zde <https://play.c-game.eu/>

Bude-li se vám aplikace líbit a rozhodnete se ji využít pro zjištění profesní orientace, pak budete potřebovat přístup pro opakované přihlášení (abyste nepřišli o získané body a úrovně). Ten můžete získat buď přes výchovného poradce na své domovské ZŠ, případně si o něj můžete požádat na pruvodce@kampodevitce.cz

Někdy ale stačí si jen společně s deváťákem sednout (případně požádat o pomoc třídního učitele, který by měl žáka dobře znát), a probrat jeho silné a slabé stránky, sepsat si zájmy, možnosti... A nějaká konkrétnější podoba se přeci jen objeví.

Co velmi doporučuji je povídání s kamarády či v širším rodinném kruhu. Povídejte si a mluvejte o tom, kdo jaké zaměstnání vykonává, jaké v něm vidí přednosti a výhody - dobrá finanční odměna, časová nezávislost či flexibilita, možnost pracovat a rozhodovat samostatně, nízká míra zodpovědnosti, „čistá hlava“, možnost napracovat si hodiny a vybrat si pak delší volno nebo si tím prodloužit dovolenou...

Ale mluvte samozřejmě i o tom, v čem je naopak jejich zaměstnání obtížné a limitující - práce na směny, přesčasy, stres, fyzická náročnost, rizikové pracovní prostředí, časté cestování, nutnost neustále se vzdělávat, velká zodpovědnost...

Takový rozhovor může deváťákovi přiblížit hodně osobních zkušeností a postřehů přímo z praxe, navíc z důvěryhodných zdrojů a od lidí, které dobře zná a důvěřuje jim. Dá mu to také šanci si uvědomit, zda je pro něj důležité mít spíš „pohodu“ a práci dělat pro radost anebo zda je typ člověka, kterého láká kariéra, vysoká zodpovědnost či vysoké nároky na jeho vlastní osobu. ´

Každý to má pochopitelně jinak. Někdo vnímá práci učitele jako velmi zodpovědnou i náročnou a přitom nezajímavou a možná ne dostatečně dobře finančně ohodnocenou. Pro jiného naopak představuje práce učitele povolání prestižní, zajímavé a pohodové, které nabízí velký prostor pro vlastní kreativitu či seberozvoj a to ještě za zajímavou finanční odměnu a s možností mít prázdniny.

Můžete také vyzkoušet variantu rozhovoru ve skupině se známými, kteří jsou nebo nedávno byli ve stejné situaci a řešili výběr toho, kam po devítce dál. Jejich zkušenosti a postřehy vám mohou ukázat zase jiný pohled a nějak vás nasměrovat a posunout.

Osobně věřím, že je dobré deváťáka v procesu rozhodování podpořit, být mu k dispozici, pokud se chce poradit nebo sdílet svoje názory či obavy a určitě mu sdělit svůj pohled na jeho volbu.

Na druhou stranu jsem přesvědčená, že není dobré vnucovat mu svoje představy o tom, co pro něj je ta „správná volba“, promítat si do něj své vlastní ambice nebo nesplněné sny, případně touhu po udržení rodinné tradice.

Kde získat informace, kam se obrátit

Pedagogicko-psychologické poradny

Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) jsou jedním z míst, kam se můžete obrátit. Hlavní součástí činnosti PPP je přímá práce s dětmi a žáky škol a školských zařízení ve věku od 3 let do ukončení středního, resp. vyššího odborného vzdělání a s jejich rodiči, a to zejména formou individuální péče, ale i formou skupinové práce. A nabízí mimo jiné i kariérové poradenství, tedy pomoc s výběrem povolání či střední školy.

Své služby poskytují na žádost dětí, žáků, studentů, jejich zákonných zástupců nebo škol a školských zařízení a to bezplatně. Nevýhodou může být jejich velká přetíženost, což se často promítá do dlouhé čekací doby na získání termínu schůzky, **proto se v případě zájmu objednejte co nejdříve.**

Seznam poraden je ve formátu pdf ke stažení na stránkách MŠMT nebo na interaktivním odkazu na webu Národního ústavu pro vzdělávání zde <http://www.nuv.cz/t/pedagogicko-psychologicke-poradenstvi/skolska-poradenska-zarizeni> a doplním, že **poskytované služby jsou zdarma.**

Informační a poradenská střediska Úřadu práce

Informační a poradenská střediska Úřadu práce (IPS ÚP) jsou dalším místem, kde by měli devátákům a jejich rodičům pomoci při volbě budoucího povolání. Můžete tu dostat informace o všech SŠ včetně studijních a učebních oborů v regionu i v celé ČR. Sdělí vám, jaké jsou nároky a požadavky na jednotlivá povolání i jaké jsou možnosti uplatnění absolventů konkrétních oborů v praxi (zároveň mají přehled o situaci na trhu práce ve vašem regionu i v celé ČR).

IPS ÚP také pořádají besedy pro žáky ZŠ k volbě prvního povolání. Máte-li o takovou besedu zájem, obraťte se na výchovného poradce či třídního učitele a zjistěte, zda je možné ji pro vaše devátáky zorganizovat.

Všechny služby poskytované Úřadem práce ČR jsou bezplatné.

Více informací a seznam IPS ÚP ČR najdete zde

<https://www.uradprace.cz/web/cz/informacni-a-poradenska-strediska-uradu-prace-cr>

Dny otevřených dveří a školní weby

Termíny dní otevřených dveří (DOD) zveřejňují školy na svých webových stránkách většinou hned v září, a většinou také nabízí alespoň dva různé termíny. To aby daly příležitost i těm, kteří se jdou podívat na více škol a termín DOD by se zrovna kryl s termínem i na druhé škole.

Zkontrolujte si tedy včas stránky svých vybraných škol a zajděte se na DOD podívat. **Určitě doporučuji navštívit víc než jen jednu školu, abyste měli srovnání.**

Ideální je, pokud máte možnost podívat se v rámci DOD i do vyučování a vidět část výuky na vlastní oči. Určitě využijte možnost zeptat se přímo studentů, kteří na škole studují, a které během DOD potkáte. Ptejte se na vše, co vás zajímá – ať už se to týká přímo výuky, názorů na učitele, materiálního zázemí školy nebo zvláštností, kterých si studenti na škole cení především.

Ale zeptejte se klidně i na to, jak se vaří ve školní jídelně, jaké mimo-školní aktivity zde nabízí, proč by si studium na této škole vybrali (anebo nevybrali) znovu...

Předtím, než se na DOD vydáte, projděte si také důkladně webové stránky dané školy. Už to, jak web vypadá a co vše se tu dozvíte, vám může dost napovědět o kvalitě školy. Navíc vás při prohlížení možná napadne řada otázek, nebo naopak zjistíte, že vám některé informace na stránkách úplně chybí. Sepište si je, ať na nic nezapomenete a na dni otevřených dveří se na vše doptejte.

Přehledný seznam všeho důležitého, co se DOD týká, jsem sepsala do brožurky **Den otevřených dveří - jak ho využít na maximum.**

Více info zde <https://kampodevitce.cz/prodejni-str-den-otevrenych-dveri/>

Prezentační výstavy a veletrhy středních škol

Burzy, výstavy, veletrhy středních škol... Jedná se o akce, kde se školy z určitého regionu snaží „naživo“ představit veřejnosti a především zájemcům o studium na nich. Potkáte se tu většinou nejen se zástupci školy z řad dospělých, ale často i se studenty. Nejznámější a patrně největší akcí je Schola Pragensis konaná v listopadu v Praze, ale prezentační výstavy se konají napříč celou republikou.

Přehled termínů konání těchto akcí v celé ČR by měl být od září zde <https://www.stredniskoly.cz/burzy-skol.html>, budu o nich ale také průběžně informovat v newsletterech.

Osobní reference

Informace od lidí, které znáte a důvěřujete jim, jsou velmi cenné. Zeptejte se tedy mezi kamarády či známými, zda neznají někoho, kdo na vámi vybrané škole studuje nebo nedávno studoval, učí nebo učil, pracuje tam nebo je se školou jinak osobně propojený. Zvýšíte tím jistotu že to, jak se škola prezentuje, není nějak záměrně upravená image.

Osobně znám případ Evy, která chtěla studovat obor módního návrhářství. V rámci „dne otevřených dveří“ navštívila několik různých škol a na jedné z nich ji zaujala možnost absolvovat část studia v Paříži – tedy tak to alespoň prezentoval jeden ze zástupců školy.

Když se Eva o pár dní později ptala Zuzky (která na této škole už druhým rokem studovala) na její názory a zkušenosti se školou, zeptala se jí i na podrobnosti studia v zahraničí. Odpovědí jí bylo, že o takové možnosti Zuzka vůbec neví, a že ani neví o nikom ze školy, kdo by na studia do zahraničí vyjel.

Doporučuji vám tedy i v rámci DOD se hned ptát na konkrétní věci, které vás zajímají - v tomto případě například na to, kolik studentů ročně tuto možnost využije (nebo kolik jich už v zahraničí bylo a jaké s tím jsou zkušenosti). Pokud by se takto zeptala i Eva, nejspíš by se dozvěděla, že se jedná o možnost, o které škola zatím jen uvažuje, a že dosud nikdo v zahraničí nebyl ...

Kdy a jak podat přihlášku

Termín podání přihlášek na obory vzdělání s talentovou zkouškou (umělecké obory, konzervatoře a gymnázia se sportovní přípravou) byl dosud nejpozději vždy do 30. listopadu. V tuto chvíli se zdá, že tento termín bude platit i v letošním roce.

Termín podání přihlášek na obory vzdělání bez talentové zkoušky byl dosud nejpozději vždy do 1. března. V tuto chvíli se zvažuje posun na cca 20. únor, ale definitivní rozhodnutí zatím nezaznělo.

Podrobněji o termínech a podmínkách podání přihlášek na webu MŠMT <https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

POZOR - jedná se o oblast, ve které lze očekávat různé úpravy, a to v rámci jednání o změnách v systému podávání přihlášek, včetně jejich počtu, který by mohl být navýšen ze dvou na tři. Toto navýšení se ale skoro určitě nebude týkat škol s talentovou zkouškou.

Dosud platilo, že v prvním kole si mohl žák podat dvě přihlášky (na dvě SŠ nebo dva různé studijní obory), jejichž součástí byl mimo jiné ověřený přehled prospěchu z posledních ročníků ZŠ. Některé obory požadovaly navíc ještě potvrzení zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání (potvrzoval lékař přímo na 1. straně přihlášky).

U všech výše zmíněných věcí se letos očekávají změny, které zatím nejsou legislativně schválené.

Doporučuji tedy sledovat situaci a aktivně se o informace zajímat. Ptejte se především kariérového/výchovného poradce na své ZŠ. Můžete také sledovat FB Kam po devítce a aktuality na stejnojmenném webu nebo se přihlásit k odběru newsletterů a dostávat aktuální info dvakrát měsíčně přímo do e-mailu.

Informace k podávání přihlášek (a též o přijímacím řízení) zde http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf a tiskopisy přihlášek jsou ke stažení zde [tiskopisy_přihlášek](#)

Specifika přijímaček na sportovní gymnázia

Přihlášky do oboru Gymnázium se sportovní přípravou jsou specifický případ. Pro tento obor je v rámci RVP stanovena talentová zkouška, přesto se v rámci přijímacího řízení koná i jednotná přijímací zkouška z ČJ a M. Jinými slovy je potřeba zvládnout jak talentové zkoušky, tak i uspět v přijímaček z ČJ a M.

Uchazeči o tento obor tedy podávají přihlášku (nebo dvě přihlášky, hlásí-li se do tohoto oboru na dvě školy) do 30. listopadu a pak si mohou podat až dvě další přihlášky na obory bez talentové zkoušky do 1. března (i toto info se vztahuje k roku 2022/2023, pro tento šk.rok se uvažuje o zkrácení termínu do cca 20.2.2024.)

Další a podrobnější informace získáte například zde [Gymnázia se sport. přípravou](#).

Umělecké školy s talentovou zkouškou

Umělecké školy jsou kategorie tak trochu sama pro sebe, protože mají oproti ostatním školám hned několik specifík.

Tím asi nejzásadnějším je, že se na ně nedělají „klasické přijímačky“ z češtiny a matematiky – to bývá často lákadlem pro ty, kdo třeba s matematikou nejsou moc kamarádi a rádi by se jí u přijímaček vyhnuli. Namísto matematiky a češtiny je ale u těchto škol potřeba se dobře připravit na talentové zkoušky – a tady občas dochází k nemilému překvapení rodičů i deváťáků, pokud se o umělecké školy začnou zajímat až v devítce.

Přihlášky na tyto školy se **musí podat již do konce listopadu** (některé obory požadují potvrzení zdravotní způsobilosti ke studiu a výkonu povolání – potvrzuje ji lékař na 1. straně přihlášky), je tedy méně šancí zajít se před podáním přihlášky podívat na dny otevřených dveří a pak si vše promyslet. Zároveň je i méně času na přípravu k **talentovým zkouškám** – ty probíhají **na začátku ledna**.

Zájemcům o tyto školy se tedy doporučuje navštívit dny otevřených dveří už když je žák v osmičce, a stejně tak i začít s přípravou na talentovky. Pokud jste to tehdy v osmičce ještě nevěděli nebo jste to zkrátka nestihli, nevěšťte hlavu. Neznamená to, že to nezvládnete – jen to budete mít asi trochu náročnější.

Co nejdříve si zjistěte, kdy vámi vybrané školy pořádají dny otevřených dveří a zajděte se tam podívat. Na stránkách školy (nebo telefonicky) si také co nejdříve ověřte, jak probíhají talentové zkoušky, jak je potřeba se na ně připravit, zda je například nutné k nim přinést vlastní „portfolio“ nebo jinou prezentaci žákových prací apod.

Některé školy nabízejí přípravné kurzy na talentové zkoušky. Je určitě výhodou, pokud takový kurz na škole absolvujete a investice do takového kurzu se určitě vyplatí. Budete mít informace tak říkajíc z první ruky, navážete osobní kontakt s některými učiteli a průběžně se doptávat na vše potřebné. Výhodou je také to, že poznáte prostředí a zázemí školy nebo budete mít možnost se tu potkat se současnými studenty a zeptat se třeba i na jejich zkušenosti z talentovek nebo studia na škole.

Ředitel školy určí (v rámci stanoveného období pro zkoušky do oborů s talentovou zkouškou) dva volitelné termíny pro vykonání talentové zkoušky. Žák si vybere jeden z nich.

Výhodou je, že se žák může hlásit jak na 2 umělecké školy, tak i na další 2 „klasické“ školy. V lednu absolvuje talentovky a pokud se dostane, tak má vyhráno. Pokud se nedostane, pak dělá normální přijímačky v řádném termínu, jako většina ostatních spolužáků. **Pozor - toto jsou opět podmínky, které byly platné dosud a je možné, že letos dojde k nějakým úpravám.**

Více informací můžete hledat zde

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore> a informace o přijímacím řízení (a též o podávání přihlášek) zde http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf

Školy s jednotnou přijímací zkouškou

Většina devátáků se hlásí na střední školy, na které je potřeba udělat **jednotnou přijímací zkoušku z českého jazyka a matematiky** a to v jednotných termínech vypsaných MŠMT. **1. řádný termín by mohl být v pátek 12.dubna, druhý řádný termín až po víkendu, tedy v pondělí 15. dubna 2024. Náhradní termíny pak asi v polovině května 2024.**

Zmíněné termíny jsou zatím jen návrhem, který není legislativně schválený.

Jednotná přijímací zkouška

Jednotná přijímací zkouška na SŠ se skládá formou **didaktických testů z českého jazyka a matematiky**. Na test z ČJ je vyhrazeno 60 min, na matematiku 70 min. a výsledky se zapisují formou krátkých odpovědí nebo pouze zaškrtnutím variant do tzv. záznamového archu.

Výhodou jednotných přijímacích zkoušek je, že pokud si žák podá dvě (**nově pravděpodobně tři**) přihlášky, tak vykoná přijímací zkoušku na dvou školách ve dvou různých termínech (**pokud dojde k navýšení počtu přihlášek na tři, stále nejspíš zůstanou pouze dva termíny/pokusy**). Do finálního hodnocení se mu pak započítá ten lepší výsledek z každého předmětu.

Tento finální výsledek se pak na celkovém hodnocení přijímacího řízení podílí minimálně 60%, u větší části škol je to ale spíš 90% a více.

Informace o jednotných přijímacích zkouškách i zadání z minulých let najdete na stránkách CERMATu zde

<https://prijimacky.ceremat.cz/menu/jednotna-prijimaci-zkouska>

<https://prijimacky.ceremat.cz/> , další info můžete hledat i zde

<https://www.msmt.cz/vzdelavani/stredni-vzdelavani/prijimani-na-stredni-skoly-a-konzervatore>

Informace o přijímacím řízení (a též o podávání přihlášek) zde

http://www.msmt.cz/uploads/VKav_200/v_353/vyhlaska_353_pro_info.pdf

a zde https://www.facebook.com/jednotneprijimacky/?locale=cs_CZ

Školní přijímací zkouška

Minimálně 60% výsledku přijímacího řízení tvoří bodové skóre získané z jednotné přijímací zkoušky od Cermatu. Některé školy využívají možnost zbývajících 40% využít k vlastnímu hodnocení uchazečů a pořádají navíc k jednotné přijímací zkoušce i svoji vlastní školní zkoušku. Ve většině případů se jedná o zkoušku z cizího jazyka nebo některého odborného předmětu jako je biologie a důležité je, že si ji vytváří opravdu každá škola individuálně, tedy nemá žádný jednotný formát ani obsah a může mít velmi různorodou podobu. hovor, ale může se jednat také o uže se jednat také o test, slohovou práci nebo prezentace aj.

Přesné požadavky na školní přijímací zkoušku proto vždy hledejte na webu konkrétní školy.

Příprava na jednotnou přijímací zkoušku

Přípravě na jednotné přijímací zkoušky se nějakou formou věnují snad všechny základní školy. Přesto má většina rodičů dojem, že je vhodné tuto školní přípravu podpořit ještě nějak jinak.

Nejsnadnější, nejlevnější a tím pádem nejspíš i nejvyužívanější formou jsou **úlohy a cvičné testy, které se dají stáhnout zdarma na internetu.**

(Pokud se vám nechce pátrat na internetu, tak přehled těchto odkazů můžete získat zde [Procvičování zdarma.](#))

Další možností je pořídit si některou z knih s testovými úlohami – lze koupit nové a nebo získat od některého ze starších kamarádů a sourozenců (pokud výsledky nepsali přímo do nich). V obchodech jich je dostatek – některé školy s nimi dokonce pracují právě v rámci školní přípravy ke zkouškám.

Můžete využít i možnost soukromých hodin s lektorem nebo třeba se studentem ze SŠ či VŠ. V nabídce je také množství přípravných kurzů k přijímacím zkouškám, jejich nabídka se v posledních letech stále rozšiřuje. Stačí zadat do vyhledávače například přípravné kurzy na SŠ a objevíte celou řadu odkazů a placených kurzů, jak on-line, tak i docházkových.

Často se mne ptáte, zda je nutné, aby žáci navštěvovali placenou přípravu na přijímačky. Zda to bez ní nelze zvládnout.

Samozřejmě to nutné není. Přijímačky lze zvládnout i bez placené přípravy, to vím z mnoha konkrétních případů. Vyžaduje to ale velkou disciplinovanost od vašeho teenagera, přístup k dostatku cvičných materiálů, možnost mít někoho, s kým může konzultovat své případné pochyby o správnosti postupu řešení úloh. A samozřejmě také solidní základy a znalosti jak z ČJ, tak z matematiky.

Otevřeně ale také říkám, že kvalitní kurz nebo placená příprava s někým, kdo se v přípravě na přijímačky vyzná, situaci vždy velmi prospějí. Ať už jde o komplexnost přípravy, tak o vytvoření prostoru pro pravidelnost a soustavnost, které se při samostatné přípravě těžko a dlouhodobě udržují. A výsledky těch, kdo kvalitní placenou přípravu absolvovali, bývají většinou mezi těmi lepšími.

Nabídka placené přípravy na přijímačky je opravdu široká a v posledních letech stále roste. Já z osobní zkušenosti u jednoho ze svých teenagerů i mnoha referencí od dalších rodičů mohu s klidným svědomím doporučit společnost **To dáš!**, která se přípravě na přijímačky věnuje již řadu let. Jejich služby jsou nejen díky tomu na skvělé profesionální úrovni, ale setkáte se tu také s velmi vstřícným a milým přístupem. Navíc poskytují velkou podporu nejen žákům, ale i rodičům.

To dáš! sídlí v Praze, kde pořádají prezenční kurzy, ale přípravu na přijímačky poskytují i online, takže jejich služby můžete využít v rámci celé republiky. Více informací získáte zde <https://www.to-das.cz/> a v rámci balíčku "Devítka v poho" můžete získat až 20% slevu na jejich služby.

O jejich přístupu se také můžete sami přesvědčit na některé z bezplatných interaktivních přednášek pro rodiče, kde budete mít možnost se zeptat na vše, co vás ohledně přijímacích zkoušek zajímá. Více info zde <https://www.to-das.cz/prednasky-pro-rodice-zdarma/>

Přijímačky nanečisto

Ať už nakonec zvolíte jakoukoli formu přípravy, tak jednoznačně doporučuji, abyste svému deváťákovi dopřáli (alespoň jednou, lépe však dvakrát) možnost si **naživo vyzkoušet si „přijímačky nanečisto“**. Jedná se o službu placenou, ale podle mého názoru se opravdu vyplatí to alespoň jednou vyzkoušet.

Dáte tím deváťákovi možnost si aspoň částečně zažít situaci podobnou té, jaká ho čeká u přijímaček „ostrých“. Přejde do nového a většinou zcela neznámého prostředí. Spolu s ním je tam ve stejné situaci i spousta dalších vrstevníků, které nezná. Testy samotné by měly opravdu simulovat situaci (pro některé stresovou) tak, jak probíhají reálné přijímací zkoušky – přísné dodržování pravidel, jasně stanovený čas, korektní leč striktní dozor pedagoga...

Pokud jste z Prahy a okolí, pak i pro vyzkoušení přijímaček nanečisto ráda doporučím společnost **To dáš!**.

Tři základní rady, jak zvládnout devítku v klidu

Věřím že všem, kdo chtějí devítku zvládnout v klidu a bez zbytečných stresů, se budou hodit následující rady a doporučení.

1) Dělejte věci včas a neodkládejte je – ať už jde o výběr profesního zaměření, vhodného oboru, návštěvy dní otevřených dveří nebo přípravy na přijímačky.

S výběrem profesního zaměření a školy začněte už od září (pokud ještě nevíte, v jaké oblasti nebo oboru byste v budoucnu chtěli pracovat). Doporučuji devátákům udělat si seznam svých zájmů, silných stránek i dovedností a mluvit o něm se svými blízkými – co je reálné, co je vhodné zrovna pro ně, jaká je perspektiva tohoto oboru... Pokud budete potřebovat podporu, zkuste použít příručku „Rozhoduji se co chci v životě dělat“ nebo kurz „Co chci v životě dělat?“, poradte se s výchovným či kariérovým poradcem u vás ve škole nebo vyhledejte profi poradce.

O svém profesním zaměření by měli mít žáci jasno kolem Vánoc nebo nejpozději v lednu, aby pak včas stihli i výběr vhodné školy a návštěvy dní otevřených dveří na těch vybraných, a následně pak do konce února v klidu podali přihlášky.

2) Nepodceňujte přípravu na přijímačky.

Určitě doporučuji už září vyzkoušet několik testů, které byly u přijímaček v minulých letech, ať mají devátáci představu o tom, co je u přijímaček čeká i o tom, jak dobře takový test zvládnou. Podle výsledku se pak rozhodněte, jak moc intenzivně se na přijímačky musí žák připravovat a podle toho si případně vyberte vhodný druh přípravy (cvičné testy, učení s kamarády, soukromé konzultační lekce, přípravný kurz...).

Ideální je se systematickou přípravou začít už v říjnu či listopadu. Dá vám to víc času a prostoru na procvičování, a taky vám to nejspíš ušetří zbytečný stres v březnu či dubnu, kdy jde příprava do finále, nervy pracují, ale čas se neúprosně krátí.

3) Včas se ptejte výchovného poradce na vaší škole na vše, co vás zajímá a co potřebujete vědět, ať máte včas dostatek informací a tím i jistotu a klid, že nic nezmeškáte a nebudete řešit na poslední chvíli.

V letošním školním roce nastanou pravděpodobně změny v procesu podávání přihlášek i další související administrativě oproti letům minulým, takže minimálně v této oblasti je na místě se aktivně zajímat a ptát. V případě, že dostanete odpovědi včas a v potřebném rozsahu, tak máte o starost míň. Stejně tak v případě, že vaše škola patří k těm, které žákům předvyplní přihlášky na školy, kam se budete hlásit.

Pokud byste měli pocit, že informací nemáte dostatek, anebo že se k vám nedostávají včas, pak doporučuji, abyste sledovali FB stránku Kam po devítce, kde pro vás tyto změny budu zveřejňovat. Stejně tak věřím, že vám mohou být užitečné články, které píšou v průběhu roku a najdete je na webu Kam po devítce v záložce články a aktuality.

Pomoci vám mohou i informace z bezplatných přednášek pro rodiče od To dáš! zde <https://www.to-das.cz/prednasky-pro-rodice-zdarma/>

Další informace a podpora v průběhu roku

Informací, postřehů, zkušeností i zdrojů je samozřejmě ještě hodně. Chtěla jsem vám ale v první řadě pomoci a život ulehčit, a ne vás zahltit. Navíc si myslím, že se málokomu chce studovat a pročítat stostránkový materiál. Proto jsem do PRŮVODCE dala opravdu jen to nejzásadnější a důležité k tomu, abyste se rychle zorientovali a věděli, co vše je v průběhu deváté třídy před vámi, případně kam se obrátit.

Určitě se vám ale může hodit, když budete sledovat **FB stránku Kam po devítce**, kde průběžně upozorňuji na aktuální změny, zveřejňuji zajímavé odkazy a obecně upozorňuji na důležité termíny i věci, kterým je dobré se v konkrétních obdobích roku věnovat.

Stejně tak věřím, že vám mohou být užitečné články a komentáře, které v průběhu roku přidávám na web Kam po devítce v záložce **články a aktuality**.

Pokud byste v průběhu deváté třídy měli rádi nějakou soustavnou oporu, můžete se přihlásit k odběru novinek (newsletterů) zde **registrace k odběru**. Od začátku října až do přijímacích zkoušek v nich najdete další užitečné odkazy, rady a doporučení, které se na FB či do článků nevejdou.

Newslettery rozesílám zdarma, ale je za nimi spousta práce, proto vás už nyní chci poprosit, abyste v případě spokojenosti podpořili jejich vydávání drobným příspěvkem.

Případně se podívejte na některý z webinářů pro rodiče, které na tento rok chystám. Informace najdete zde **webináře pro rodiče**.

Pomoci vám mohou i informace z bezplatných přednášek pro rodiče od To dáš! zde **<https://www.to-das.cz/prednasky-pro-rodice-zdarma/>**

Chcete být v pohodě a nic neprošvihnout ?

Pro všechny (rodiče i deváťáky), kdo chtějí devítku projít v pohodě a s jistotou nabízím balíček služeb, který jsem nazvala „**Devítka v poho**“, a který zahrnuje:

1) Na začátku každého měsíce speciální e-mail se souhrnnými informacemi o tom, co vše je v daném období potřeba řešit, takže budete mít jistotu, že nic zásadního „neprošvihnete“. Dozvíte se také, jak zjistit profesní a studijní předpoklady žáků, na co si dát pozor v přípravě na přijímačky, kde vyzkoušet profesní testy a mnoho dalšího.

2) Sadu 3 publikací (v hodnotě 415,- Kč) pro snazší výběr profesního zaměření i vhodného oboru a SŠ včetně brožurky, jak se správně připravit na dny otevřených dveří.

3) Mimořádnou 20% slevu na přípravu na přijímačky a všechny služby od společnosti To dáš!

4) Možnost e-mailové konzultace (zodpovězení vašeho dotazu) na témata související s výběrem SŠ, přípravy na přijímačky, procesem podávání přihlášek apod.

Cena tohoto balíčku je 550 Kč a věřím, že za klid a za to, aby byla vaše „Devítka v poho“ rozhodně stojí. Pro více informací stačí kliknout zde "**Devítka v poho**".

At' se vám daří - rozloučení

Na závěr PRŮVODCE a na začátku hledání odpovědi „kam po devítce“ bych vám ještě ráda řekla, že je to sice období v mnoha ohledech náročné, ale může být i velmi hezké a přínosné. Pro vás, pro vašeho devátáka a nejspíš i pro váš společný vztah. Nabízí spoustu příležitostí ke vzájemné komunikaci, poznávání svých i jeho představ, názorů i limitů.

Zkuste tedy toto období brát s trochou nadhledu a lehkosti, aniž byste zároveň podceňovali jeho důležitost. Pokud budete o věcech přemýšlet včas, máte velkou šanci zvládnout vše v klidu, v pohodě a s úspěchem.

A možná vás trochu uklidní i to, když si uvědomíte, že výběr a rozhodnutí kam po devítce je sice velmi důležité, ale není nezměnitelné ani definitivní. Že i v případě ne úplně šťastného výběru se dá škola či obor v průběhu studia změnit. Případně že další prostor pro změnu profesního směřování je i po ukončení střední školy ...

Samozřejmě vám ale upřímně přeji, abyste tyto změny dělat nemuseli (nebo jen v co nejmenší míře) a konečný výběr oboru a střední školy byl pro vašeho devátáka tím správným. Budu vám všem držet palce, aby to vyšlo!

S přáním „at' se vám daří“

Pavla Lopatková

